

Er ref: KN2026/00781
Ellen Törnqvist

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
ellen.tornqvist@regeringskansliet.se

Vår ref: R:SI202648
Mårten Larsson

marten.olof.larsson@skogsindustrierna.se

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning

Sammanfattning

Skogsindustrierna anser att:

- Förslaget bör kompletteras med förtydliganden om att upphandlingskraven och statsstöden inte ska snedvrیدا konkurrensen mellan olika byggmaterial.
- Förslagen ska inte heller understödja gamla eller nya affärsmodeller som egentligen inte är livskraftiga på sikt utan ekonomiskt stöd.
- RED III hållbarhetskriterier inte ska spridas till andra sektorer.
- Analysera hur klimatnyttan med trä kan framhävas tydligare på motsvarande sätt som för de andra materialen.
- Accelerationsområden riskerar att snedvrیدا konkurrensen mellan företag.
- Förenkling och effektivisering av tillståndsprocesser bör gälla alla verksamheter och inte bara utvalda sektorer och projekt.

Skogsindustriernas yttrande

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

Skogsindustrierna noterar att industrin bara delvis omfattas av förslaget som i egenskap av energiintensiv industri. Centrala delar av förslaget, till exempel offentlig upphandling och statsstöd, riktas huvudsakligen mot andra sektorer och andra material i byggindustrin.

Det bör förtydligas i lagtexten att upphandlingskraven och statsstöden inte ska snedvrیدا konkurrensen mellan olika typer av byggmaterial, och inte ersätta eller undergräva upphandlingskrav på total minskning av växthusgasutsläpp. Det är ännu ovisst vad låga koldioxidutsläpp innebär och hur stor klimatnytta förslaget verkligen innebär.

Upphandling och statsstöd måste användas med stor försiktighet så att de inte understödjer gamla eller nya affärsmodeller som egentligen inte är livskraftiga i en framtid utan styrmedel och ekonomiska stöd. Det riskerar att förhindra verklig klimatomställning samt innovation och konkurrenskraft.

Skogsbiomassa som produceras i EU omfattas redan av ett omfattande regelverk på EU-nivå och nationell nivå och frivilliga certifieringar. Det behövs inga kriterier eller krav för nya användningsområden. Nya tillämpningar omfattas automatiskt av den befintliga lagstiftningen som redan träffar skogsbruket.

Tillämpningen av RED III hållbarhetskriterier på kemikalier eller andra produkter utanför energisektorn är problematisk ur flera perspektiv, men framför allt att kraven är svåra att tolka och tillämpa i praktiken samt att de har vuxit fram utifrån en stark kritik mot energianvändning av biomassa. Kommissionen bör givetvis inte kunna överföra regler som förhandlats för en sektor direkt till en annan sektor. Medlemsstaterna och parlamentet måste veta vad de faktiskt förhandlar om i en lagstiftningsprocess.

Gällande frivilliga klassificeringssystem utifrån växthusgasutsläpp för material och produkter anser Skogsindustrierna att de måste vara transparenta och vetenskapligt underbyggda, och möjliggöra en tydlig och rättvis jämförelse mellan fossilt och biobaserat. Sverige och EU-kommissionen bör också analysera hur klimatnyttan med trä kan framhävas tydligare.

Skogsindustrierna bedömer att accelerationsområden medför fler risker än möjligheter. Alla verksamheter bör ges samma goda förutsättningar och betydande fördelar ska inte delas ut baserat på lokalisering. Skogsindustrierna anser att förenkling och effektivisering av tillståndsprocesser är viktigt, men det ska gälla alla verksamheter och inte särskilt utvalda sektorer eller projekt, och det viktigaste är att Sveriges regering fortsätter de påbörjade reformerna av miljötillståndsprocesserna.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Skogsindustrin har genom omfattande investeringar gjort en klimatomställning och fasat ut fossil energi. Skogsbaserade produkter möjliggör klimatomställningen i andra sektorer, till exempel i byggsektorn, handeln samt energisektorn.

Statsstöd och andra styrmedel riktade mot fossilintensiva branscher riskerar att snedvrider konkurrensen och försena en genomgripande och kostnadseffektiv klimatomställning. Dessutom har skogsindustrin som en föregångare i klimatomställningen missgynnats av 95%-regeln i ETS.

För Skogsindustrierna

Mårten Larsson
Senior rådgivare, klimat och bioekonomi